

Enligt sändlistan

Information om medling i vårdnadstvister med hjälp av ett sakkunnigbiträde samt begäran om utnämning av en kontaktperson

I vissa tingsrätter har från och med början av år 2011 pågått ett försök med domstolsmedling i vårdnadstvister, där domaren biträds av en sakkunnig. Som sakkunnigbiträden har i huvudsak fungerat representanter för kommunernas familjerådgivning och andra socialtjänster.

Betänkandet (61/2010) av arbetsgruppen som beredde försöket samt betänkandet (36/2012) av arbetsgruppen som beredde utvidgandet av förfarandet finns som bilaga. Betänkandena finns tillgängliga även på justitieministeriets webbplats.

Erfarenheterna av försöket har varit positiva. Slutrapporten om försöket (25/2013) finns som bilaga och den är också tillgänglig på justitieministeriets webbplats.

Justitieministeriet har utarbetat ett utkast till en regeringsproposition där det föreslås att domstolsmedling i vårdnadstvister med hjälp av ett sakkunnigbiträde tas i bruk i hela landet. Enligt planerna ska propositionen överlämnas till riksdagen under hösten 2013 och avsikten är att lagändringarna träder i kraft den 1 maj 2014.

I regeringspropositionen föreslås att den kommun där tingsrättens administrativa kansli ligger ska vara skyldig att ordna sakkunnigtjänsterna. Kommunen behöver dock inte själv producera sakkunnigtjänsterna utan tjänsterna kan ordnas i samarbete med andra kommuner eller produceras till exempel inom social- och hälsovårdsområdet. Kommunen kan också välja att köpa tjänsterna av en privat tjänsteleverantör. Kostnaderna som orsakas kommunerna av ordnandet av sakkunnigtjänsterna ersätts av staten. Utkastet till regeringens proposition finns som bilaga.

På basis av försöket uppskattas det att det behövs 2-5 sakkunnigbiträden per tingsrätt, beroende på befolknings- och ärendeantalet i domkretsen. Antalet biträden som behövs beror också på hur många kanslier tingsrätten har och hur långt avståndet mellan dessa kanslier är. Uppdraget som sakkunnigbiträde är inte en huvudsyssla. Enligt erfarenheterna som fåtts av försöket kräver uppgiften en arbetsinsats på några dagar per månad.

Sakkunnigbiträdet förutsätts ha tillräcklig kompetens för uppgiften. Den som utses till biträdet ska vara utbildad till psykolog eller socialarbetare. Därtill krävs tillräcklig tilläggsutbildning och erfarenhet av arbete med skilsmässofamiljer. De föreslagna behörighetsvillkoren framgår av regeringspropositionen.

Justitieministeriet bereder genomförandet av reformen. För att reformen ska kunna genomföras enligt den planerade tidsplanen bör kommunerna vara beredda att utnämna sina sakkunnigbiträden under hösten 2013.

Justitieministeriet har för avsikt att under hösten 2013 ordna ett informationsmöte vid alla tingsrätter som inte ännu har använt det nya medlingsförfarandet. Även representanterna för sakkunnigorganisationen och personerna som utsetts till sakkunnigbiträden kommer att inbjudas till mötet.

Införandet av medlingsverksamheten förutsätter att kommunens socialservice i samarbete med tingsrätten i god tid planerar och organiserar verksamheten. Justitieministeriet bistår i mån av möjlighet vid införandet av verksamheten. Av ministeriet får ni också kontaktuppgifterna för den lokala tingsrättens kontaktperson. Med kontaktpersonen kan ni diskutera hur många sakkunnigbiträden som behövs och andra praktiska frågor. För att få information om praktiska erfarenheter av användningen av sakkunnigbiträden kan ni även kontakta socialservicen i de kommuner som varit med i försöket.

Den som vill fungera som sakkunnigbiträde måste utbilda sig till uppgiften. Justitieministeriet ordnar utbildning för de domare som utses till medlare i vårdnadstvister samt för sakkunnigbiträdena. Utbildningen består av tre tredagars kurser. Tidtabellen för utbildningen är följande:

1. Barnrätt och -psykologi 22.-24.1.2014 och 5.-7.2.2014
2. Kurs om medling i vårdnadstvister 12.-14.3.2014 och 26.-28.3.2014

Kurserna är gratis och gemensamma för domarna och sakkunnigbiträdena. Kursdeltagarens arbetsgivare svarar för rese- och inkvarteringskostnaderna.

Tingsrätterna ska delta i kurserna enligt följande:

Barnrätt m.m. 22.-24.1.2014

Medling i vårdnadstvister 12.-14.2.2014

Ålands tingsrätt
Södra Österbottens tingsrätt
Södra Savolax tingsrätt
Kajanalands tingsrätt
Mellersta Österbottens tingsrätt
Norra Savolax tingsrätt
Satakunta tingsrätt
Ylivieska-Brahestads tingsrätt

Barnrätt m.m. 5.-7.2.2014
Medling i vårdnadstvister 26.-28.3.2014

Hyvinge tingsrätt
 Östra Nylands tingsrätt
 Kymmenedalens tingsrätt
 Västra Nylands tingsrätt
 Päijänne-Tavastlands tingsrätt
 Tusby tingsrätt
 Vanda tingsrätt
 Egentliga Finlands tingsrätt

För att säkerställa ett smidigt införande av det nya medlingsförfarandet ber vi er vänligen meddela projektchef Anna-Kaisa Aaltonen namnet på den kontaktperson som ska svara för organiseringen av sakkunnigtjänsterna i ert ämbetsverk.

Närmare uppgifter ges av projektchef Anna-Kaisa Aaltonen, tfn 029 51 50 245 eller -52 71 760, (på semester 1.7- 5.8.)

Biträdande avdelningschef,
 regeringsrådet

Heikki Liljeroos

Regeringsrådet

Anne Hallavainio

SÄNDLISTA

Mariehamn/socialdirektör Susan Lehtinen
 Seinäjoki stad/direktör för resultatområdet för socialarbete Päivi Saukko
 Socialservice och hälsovård i S:t Michel regionen/direktör för familjetjänster Johanna Will-Orava
 Kajana stad/Landskapet Kajanaland samkommun Social- och hälsovård/direktör för familjetjänster Matti Heikkinen
 Karleby stad/servicedirektör för social- och handikappservice Seppo Mattila
 Kuopio stad/tf barnskyddschef vid enheten för barnfamiljetjänster Marketta Kolari
 Björneborgs stad/servicedirektör för social- och familjetjänster Mari Levonen
 Brahestads stad/direktör för resultatområdet för socialarbete Irma Heikkinen
 Hyvinge stad/tf social- och hälsodirektör Pirjo Laitinen-Parkkonen

Borgå stad/chef för social- och familjeservice Maria Andersson
Kouvola stad/direktör för barn- och ungdomstjänster Ismo Korhonen
Raaseborg stad/tf chef för stadens socialservice Eivor Österlund-
Holmqvist
Lahtis stad/Chef för barnskyddstjänster Eija Kallio-Huult
Tusby/chef för socialarbete Marja-Liisa Palosaari
Vanda/direktör för barnskyddets öppenvårdstjänster Jaana Vilpas
Åbo/direktör för resultatområdet för socialarbete Leila Visa